

Landsmøtet 2004

Ønsket en mer utadvendt og moderne forening

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Da An-Magritt Aanonsen ønsket landsmøtedeltakerne velkommen til Sandefjord, hadde hun tittelen leder. Da hun ved avslutningen takket forsamlingen for et godt landsmøte, gjorde hun det som president. Denne lille endringen bærer bud om en modernisering av Psykologforeningen.

Landsmøtet skulle forholde seg til omfattende endringsforslag fra et organisasjonsutvalg som hadde vært i arbeid siden det ble nedsatt på forrige landsmøte. En utfordrende oppgave for møtedirektørene Elin Bjøru og Anita Pedersen, som ledet forsamlingen gjennom en jungel av forslag og motforslag, prøveavstemninger og endelige avstemninger, innlegg og replikker. En myndig, men munter møteledelse bidro til et velfungerende landsmøte, som tok Psykologforeningen noen skritt videre i utviklingen mot en mer utadvendt og moderne organisasjon.

Økt tilgjengelighet på psykologer i kommunale tjenester og flere psykologer i lederstillinger ble vedtatt som hovedsatsingsområder, i tråd med forslag fra sentralstyret. Men landsmøtet ønsket en mer synlig Psykologforening, og løftet frem et tredje hovedsatsingsområde: Psykologfaglige synspunkter må sterkere inn i samfunnsdebatt og samfunnsplanlegging, heter det. Det ble nesten enstemmig vedtatt.

Folk ønsker samtaleterapi

An-Magritt Aanonsen orienterte om en intervju-undersøkelse gjort på oppdrag av Psykologforeningen før landsmøtet. Nesten 90 % av de spurte sier de er enige i at kommunene burde tilby allmenn psykisk helsetjeneste. Undersøkelsen tyder på at stadig flere, særlig blant unge mennesker, vil foretrekke å oppsøke psykolog ved psykiske plager. Noe av det mest oppsiktsvekkende er at tre av fire har psykologisk behandling eller samtaleterapi som førstevalg. Bare 6 % ville foretrekke medisiner (se Aanonsens leder i forrige nummer av Tidsskriftet). – Vi vil bruke tallene fra denne undersøkelsen

for alt den er verdt i det videre arbeidet vårt, sa Aanonsen. Landsmøtet vedtok en resolusjon som blant annet poengterer at kommunal psykisk helsetjeneste ikke er godt nok ivaretatt gjennom fastlegeordningen. Resolusjonen ble tatt inn i en rekke aviser.

Anke i fagetiske saker

Sentralstyrets forslag om å etablere en ankeordning for fagetiske klagesaker, vakte debatt i landsmøtesalen. Thomas Høiseth la frem forslaget på vegne av sentralstyret. – De som har fått en foreningsmessig forføyning har kunnet få saken opp i en høringsgruppe nedsatt av sentralstyret, men vi har ikke hatt et eget utvalg der avgjørelser tatt av fagetisk råd kan ankes, sa han. Høiseth refererte til en sak som nylig har gått i rettsapparatet, mellom en innklaget psykolog og Psykologforeningen. Det at Psykologforeningen ikke hadde noen egen ankeordning ble nevnt som en årsak til at lagmannsretten fant at psykologen hadde rettslig interesse av å få prøvd saken for rettsapparatet. – På konferansen om fagetikk i sommer kom Psykologforeningens advokat med en klargjørende orientering om hva et eventuelt ankeutvalg kunne bety for foreningen, sa Høiseth, som mente et slikt utvalg kunne fungere som en «second opinion» i forhold til fagetisk råd. Han understreket at et eventuelt ankeutvalg var tenkt for psykologen, og ikke for klager. – Klageren, det vil si klienten eller pasienten, er ivaretatt gjennom lovverket, og gjennom instanser som pasientombud og fylkeslege, sa han.

Dirigentene Anita Pedersen (t.v.) og Elin Bjøru.

Anke også for klienten

Det var nettopp det siste som skapte flest reaksjoner. Nina Berg, nestleder i fagetisk råd tok straks ordet: – Det blir hevdet at klagerne har flere instanser å klage til. Men dette dreier seg om fagetikk, sa hun. – Poenget er at fagetikken er strengere og dreier seg om mer enn faglig forsvarlighet. Dag Kristian Stormbo fra Akershus var blant dem som var opptatt av signaleffekten ut til samfunnet: – Vi risikerer å komme i gapestokken dersom vi avviser ankemuligheter for pasienter og klienter, hevdet han. Innvendingene fra salen dreide seg også om usikkerhet med hensyn til grunnlag for anken, og hvilken status ankeutvalget skulle ha i tilfelle uenighet med konklusjonen fra fagetisk råd. Noen foreslo å utsette saken, men da reagerte An-Magritt Aanonsen: – Det er uheldig om saken utsettes. Foreningen har vært oppe i situasjoner som har vist behov for en slik mulighet. Og jeg har ikke hørt argumenter imot?

Debatten endte i nedsettelse av et redaksjonsutvalg, som skulle utarbeide et nytt forslag til vedtak. Til slutt vedtok landsmøtet mot ti stemmer å opprette et ankeorgan. Utvalget skal behandle saker

fra påklagede medlemmer og fra klager, på konklusjoner gjort av fagetisk råd. Utvalget skal sitte i to landsmøteperioder, og den nye ankeordningen trådte i kraft 1. januar i år. For å komme i gang så raskt, ble sentralstyret gitt fullmakt til å oppnevne det første utvalget, noe som ellers vil være landsmøtets ansvar. Fylkesavdelingene i Oslo og Sør-Trøndelag ønsket en protokolltilførsel om at medlemmer i fagetisk råd kan velges til ankevalget etter en karenstid på tre år.

Modernisering og vitalisering

Erik Iversen redegjorde for de omfattende endringene foreslått av organisasjonsutvalget. Han risset opp en rekke utfordringer som bakgrunn for endringsforslagene. Psykologforeningen har hatt en bratt økning i medlemstall, og en endring i kjønns- og alderssammensetningen. Stadig flere psykologer har ikke-klinisk arbeid, vi har fått nye psykologiutdanninger i Norge og flere studenter som tar utdanning i utlandet. Det har vært en omorganisering av sosial- og helsetjenestene, og endringer i kommune- og fylkesstrukturen. – Organisasjonsutvalget har hatt visjoner om å styrke lokalavdelingene, forhandlingsarbeidet og fag- og profesjonsarbeidet, poengterte han. Som ledd i det, ville utvalget forenkle beslutningsgangen og linjestruturen i Psykologforeningen. Et annet hovedmål var å mobilisere medlemmene lokalt.

– Organisasjonsutvalget ville at saksbehandlingsarbeid i størst mulig utstrekning skulle legges til sekretariatet og til betalte kommisjoner. Dette for å gi større rom for fagdrøfting og fagutviklende arbeid til de som frivillig engasjerer seg i foreningen, sier Iversen til Tidsskriftet. Han var godt fornøyd med at landsmøtet støttet forslaget. – I tillegg vedtok landsmøtet å arbeide for en tettere forbindelse mellom psykologfaglige interesseforeninger og Psykologforeningen. Interesseforeningen skal kunne organiseres som del av foreningen med møte- og talerett på landsmøtene. Ikke minst gikk landsmøtet inn for å etablere nettverk av fagkontakter på psykologarbeidsplasser, som skal ta opp faglige og profesjonspolitiske spørsmål. Disse vil knyttes opp imot fag- og profesjonsarbeidet sentralt og i lokalavdelingene. Jeg håper at disse vedtakene legger til rette for en vitalisering og styrking av fag- og profesjonssiden i Psykologforeningen, sier Iversen.

Størst debatt vakte forslagene som gjaldt lønns- og arbeidsmarkedssiden. Tidsskriftet snakket med to sentrale deltakere i debatten: Rune Frøyland og Arne Holen.

Det nye sentralstyret

An-Magtitt Aanonsen (president), Oslo
Rune Frøyland (visepresident), Akershus
Hanne Reichelt (visepresident), Akershus
Anne Seim Grønningsæter, Hordaland
Tor Levin Hofgaard, Oslo
Erik Iversen, Hordaland
Kjetil Kaasin, Telemark
Marit Larsen, Oslo
Ingunn Skre, Troms
Jogeir Sognæs, Hordaland

Varamedlemmer

Anniken Kleve, Troms

Anita Bertung, Finnmark
Kari-Ann Nevjen, Akershus
Per Heine Steinkopf, Vest-Agder